॥ ઈશ્વરકૃપા બલીયસી ॥

-લેખક : રશ્મિકાંત જોષી

તા. ૨૫-૦૫-૪૮ના દિવસે રસિકભાઈ ટ્રેન મારફત બોમ્બે જવા રવાના થયા. બીજા દિવસે તેઓ બોમ્બે સેન્ટ્રલ સ્ટેશને ઉતર્યા. રજનીભાઈ તેમને લેવા આવ્યા હતા. બન્ને મિત્રો વાર્તાલાપ કરતા ભાવિ સપનાં જોતાં નિવાસ સ્થાને પહોંચ્યા. રજનીભાઈનો પરિવાર સંયુક્ત રહેતો હતો. પરિવારના સભ્યોમાં રજનીભાઈના બા-લીલાબહેન, બાપુજી હરિભાઈ (જેમને રસિકભાઈ 'ભાઈ'નું સંબોધન કરતા હતા) રમણિક મામા, શશીમાસી અને તેમનો પુત્ર રોહિત ઈત્યાદિનો સમાવેશ થતો હતો. રજનીભાઈના મામા રમણીકભાઈ મેડિકલ કોલેજમાં એમ.બી.બી.એસ.નો અભ્યાસ કરતા હતા. શશીમાસી મુંબઈની એક હાઈસ્કૂલમાં શિક્ષિકા હતા. રોહિત પાંચમા ધોરણમાં ભણતો હતો. પરિવારના સઘળાં સભ્યો પ્રેમાળ અને મિલનસાર હતા. બધાંએ રસિકભાઈને સસ્નેહ આવકાર્યા. રજનીભાઈના બા-બાપુજીએ તેમને સગા દીકરાની જેમ સાચવ્યાં.

હરિભાઈ (પૂ. ભાઈ)ની ઉદાર ભાવના...

રજનીભાઈનાં પિતાની ઉદાર લાગણીને ઉજાગર કરતી ઘટના તા. ૨૭-૦૫-૧૯૪૮ના દિવસે બની. સવારે 'ભાઈ' રજનીભાઈ અને રસિકભાઈને સાથે લઈને નેશનલ ટોપીવાલા મેડિકલ કોલેજમાં પ્રવેશ અપાવવા લઈ ગયા. બન્ને મિત્રોએ એમ.બી.બી.એસ.નાં એડમિશન ફોર્મ મેળવ્યા.

રજનીભાઈના બાપુજી કોલેજના ડીનને મળ્યા અને તેમની સમક્ષ બન્ને વિદ્યાર્થીઓને એડમિશન આપવા દસ હજારના ડોનેશનની ઓફર મૂકી! પ્રત્યુત્તરમાં ડીને સ્પષ્ટતા કરતાં જણાવ્યું કે, અમારે ત્યાં ડોનેશનથી મેડિકલમાં પ્રવેશ અપાતો નથી! અહીં તો મેરિટ (લાયકાત) અનુસાર પ્રવેશ અપાય છે. આપ મેરિટ લિસ્ટ બહાર પડે, ત્યાં સુધી રાહ જુઓ ! ફોર્મ ભરીને નીકળ્યા પછી રજનીભાઈએ મિત્રને મુંબઈના જોવાલાયક સ્થળો બતાવ્યા. ત્યારપછી તા. ૨૮-૦૫-૧૯૪૮ના દિવસે મુંબઈથી વિદાય લઈ રસિકભાઈ બીજા દિવસે પાલનપુર પહોંચી ગયા. લગભગ અઠવાડિયા પછી મેરિટ લિસ્ટ જોવા તેઓ તા. ૬-૬-૧૯૪૮ના દિવસે મુંબઈ ગયા. તારદેવ રોકાયા. ત્યાંથી રજનીભાઈ સાથે તેઓ કોલેજ ગયા, મેરિટ લિસ્ટ જાહેર થયું નહોતું. ડીનને આ બાબતમાં પૂછતાં તેમણે થોડા દિવસ રાહ જોવા જણાવ્યું. રસિકભાઈ મુંબઈમાં રોકાઈ ગયા. લગભગ એક સપ્તાહ પછી પ્રવેશયાદી પ્રસિધ્ધ થઈ.

સહેજમાં રોળાયું સપનું...!

બન્ને મિત્રોએ ઉત્સુકતાથી અને ઝીણવટથી યાદી જોઈ, પરંતુ તેમાં તેમનાં નામ જ નહોતાં...! બન્ને જણનાં સપનાં રોળાઈ ગયાં.... હતાશા તેમને ઘેરી વળી. તેમનાં તનમનની તાકાત હણાઈ ગઈ. ઊંડો આઘાત અનુભવતા તેમણે નિસાસો નાંખ્યો. તેમની બદકિસ્મતીની એ પરાકાષ્ઠા અસહ્ય હતી. કારણ ? કારણ કે પ્રવેશ યાદી ૪૯ ટકા પર જઈને અટકી પડી હતી ! રસિકભાઈને ૪૮ ટકા તથા રજનીભાઈને ૪૭ ટકા હતા, એટલે માત્ર એક બે ટકા ઓછા પડતા તેમનાં મુખમાં આવેલો કોળિયો છીનવાઈ ગયો હતો ! ભારે હૈયે, ઉદાસ વદને ભાંગેલા પગે બન્ને જણ ચૂપચાપ નિવાસ સ્થાને પહોંચી ગયા. બન્નેને એક જ પ્રશ્ન સતાવતો હતો... 'વોટ નેક્સ્ટ? હવે શું કરવું ?'

શક્તિ સ્વરૂપા શશીમાસી (પૂ. માસી બા) બન્યા દીવાદાંડી...

પૂ. શશીબેન (માસી બા)

રસિકભાઈએ કુદરતી પરાજય સ્વીકારી લીધો. સામાન બાંધી પાલનપુરની ગાડી પકડવાનો નિર્ણય કરી લીધો. તેમણે રજનીભાઈના પરિવારજનોનો આભાર માન્યો અને જવાની રજા માંગી. ધારણાથી વિપરીત પરિણામ આવતાં ચરિત્રનાયક રસિકભાઈએ જીવનસંગ્રામમાં કુદરત સામે હથિયાર નાંખી દીધા હતા, પરંતુ ત્યારે જ પરમાત્માની પ્રેરણાથી શશીબેન (માસી બા) શક્તિસ્વરૂપા બનીને તેમની જીવનનાવ માટે દીવાદાંડી બની ગયાં. દુનિયાનાં મહાનગરોમાં સ્થાન પામેલાં સુવિકસિત મુંબઈ શહેરમાં ઉછેર પામેલાં અને સ્વયં શિક્ષિકા એવા માસીબા અનેક શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સાથે સંપર્ક ધરાવતાં હતાં. તેમની પાસે શિક્ષણ જગતની પર્યાપ્ત માહિતી હતી.

શશીમાસી આગળ આવ્યા. રસિકભાઈને ખુરશી પર બેસાડ્યા. તેમને પાણી આપ્યું, ત્યાર પછી પોતે તેમની સામે સોફા પર બેઠા અને ચરિત્રનાયકની આંખમાં આંખ પરોવીને ગંભીરતાથી દૃઢ અવાજે પૂછ્યું...

'રસિક નાસીપાસ શા માટે થાય છે.? તારે ડૉક્ટર જ બનવું છે ? વિચારીને મને કહે !'

'હા, શશીમાસી મારે કોઈપણ ભોગે ડૉક્ટર થવું જ છે....!' રસિકભાઈએ દૃઢતાથી જવાબ આપ્યો.

'ઓ.કે. ... ઓ.કે..... ! રસિક શું જરૂરી છે કે તું મનુષ્યોનો જ ડૉક્ટર બને ?'

શશીબહેનની વાતમાં રસિકભાઈને કંઈ ગતાગમ ન પડી, એટલે મૂંઝાતા પ્રશ્નાર્થ દૃષ્ટિથી તેમણે શશીમાસી સામે જોયું. માસીબા મૂંઝવણ કળી ગયાં. ચહેરા પર સહેજ મલકાટ સાથે તેમણે પૂછ્યું...

'હવે મને જણાવ... રસિક ! શું મનુષ્યના ડૉક્ટરના બદલે તને અબોલ પશુઓના ડૉક્ટર થવામાં કોઈ વાંધો છે?'

વાત સાંભળતાં જ રસિકભાઈનાં અંતરમાં આશાનું કિરણ પ્રગટ્યું... ઉત્સાહિત થઈને તેઓ બોલ્યા...

'ના, માસીબા...! મારે તો ડૉક્ટર જ થવું હતું, એ જ મારી મનોકામના હતી...! વાંધો નથી, હું પશુઓનો ડૉક્ટર બનવા પણ તૈયાર છું....!'

'બેવો.... રસિક! તો સમજી લે તું પશુઓનો ડૉક્ટર બની જ ગયો...! તો હવે પાલણપુર જવા બાંધેલો સામાન છોડીને અહીં રોકાઈ જા...! આપણે કાલે તારા એડમિશનનું નક્કી કરી દઈશું...!' પળવારના દૃષ્ટિપાતમાં રસિકભાઈને માસીબાની તેજસ્વી મુખાકૃતિમાં આશિષ વર્ષાવતાં પોતાની મમ્મીનાં દર્શન થઈ ગયાં!

(ક્રમશઃ)

આબોહવાની વિવિધતાનો લાભ લો અને નફો મેળવો

(ભગવાનદાસ મુલાણી દ્વારા)

ભૌગોલિક દ્રષ્ટિએ ગુજરાત ઉષ્ણ તેમજ સમશીતોષ્ણ કટિબંધીય ક્ષેત્રમાં આવે છે રાજયની પશ્ચિમે ૧૬૦૦ કિ.મી. લાંબો સમુદ્ર કિનારો તેમજ રાજયના ઉત્તરભાગના ઉપલા વિસ્તારમાં સૂકું હવામાન તથા રેતાળ વિસ્તાર જયારે દક્ષિણમાં ભેજવાળું વાતાવરણ અને ડુંગરાળ વિસ્તાર છે અને બાકીના વિસ્તારોમાં અર્ધસૂકું હવામાન હોય છે. ગુજરાત અને વલસાડ જીલ્લાના દક્ષિણ વિસ્તારમાં ૧૫૦૦ મિ.મી. જેટલો જૂન થી સપ્ટેમ્બર માસ દરમ્યાન પડે છે જયારે તાપમાને ૧૨.૫ સે. થી ૩૯.૯ સે. જેટલું રહે છે.

આવી જ રીતે ગુજરાતમાં જમીનની દ્રષ્ટિએ પણ સારી એવી વિવિધતા જોવા મળે છે જેમ કે કચ્છનું રણ, ડાંગથી પંચમહાલ અને ગીરમાં ઝાડથી આચ્છાદિત ડુંગરો, બનાસકાંઠા તથા સાબરકાંઠાના પથરાળ ડુંગરો, દક્ષિણ ગુજરાતની ચીકણી-કાળી જમીન, મધ્ય ગુજરાતની ઊંડી ગોરાડુ જમીન, ઉત્તર ગુજરાતની રેતાળ જમીન, સૌરાષ્ટ્રની કાળીથી માંડીને કાંકરાવાળી છીછરી જમીન અને દરિયાકાંઠાની ખારાશયુકત જમીન છે. આવી રીતે ગુજરાતના હવામાનમાં વિવિધતાના લીધે ઉષ્ણ અને સમશીતોષ્ણ કટિબંધીય ક્ષેત્રને અનુકૂળ ઘણા બધા ફળપાકો પકવી શકીએ.

આ આબોહવાની વિવિધતાનો લાભ લઈને અનુકૂળ ફળપાકો ઉગાડી રાજયના ખેડૂતોનો આર્થિક વિકાસ કરી ખેતીમાં વિવિધતા લાવી શકીશું.

સહકારિતાની ભાવનાનો લાભ લેવા માટે :

ગુજરાતમાં નાના ખેડૂતો ઘણા છે અને વેચાણ વ્યવસ્થા એક અલાયદો વ્યવસાય હોવાથી ખેડૂત વ્યકિતગત રીતે તેની વ્યવસ્થા ગોઠવવા શકિતમાન હોતો નથી અને એટલા માટે જ ગુજરાત રાજયમાં અને ખાસ કરીને દક્ષિણ ગુજરાતમાં ખેડૂતોએ ભેગા મળીને સહકારી મંડળીઓ વિકસાવેલ છે. આ પ્રકારની વ્યવસ્થા અમુક જ ફળપાકો ધરાવે છે. આવી સહકારી ભાવનાને વિશાળ ફલક પર લઈ જવાની જરૂર છે.

દા.ત. રાજયકક્ષાએ કપાસ, શેરડી, દૂધ માટે આપણે ઉત્તમ બજાર વ્યવસ્થા ઊભી કરી શકયા છીએ તેવી ફળપાકો માટે પણ વિકસાવવાની શકયતાઓ ઘણી છે. આમ કરવાથી જ ફળપાકોના ઉત્પાદકોને તેના માલનો સારો ભાવ મળી રહેશે.

ફળપાકની ઘણી બધી તકોની શકયતા હોવા છતાં તેનો જરૂરી વિકાસ થઈ શકયો નથી તેથી તેના પ્રશ્નો તથા ઉકેલ પર જરા ધ્યાન આપીએ.

ફળપાકોના પ્રશ્નો અને તેનો ઉકેલ :

(૧) રાજયમાં બાગાયત વિકાસની ચોકકસ નીતિનો અભાવ :

ગુજરાત રાજયને એક જળસ્ત્રાવ તરીકે ગણતરી કરીએ તો ફળપાકોનું સ્થાન, વિસ્તાર, તેની વેચાણ વ્યવસ્થા વગેરે માટે એક ચોકકસ નીતિનો અભાવ છે. જેને લીધે બાગાયતનો વ્યવસ્થિત વિકાસ થઈ શકયો નથી.

દા.ત. રાજયમાં બાગાયતના વિકાસ માટે બાગાયત મહાવિદ્યાલય તથા બાગાયત ખાતાની સરકારશ્રીએ અલગ સ્થાપના કરી છે તેમ છતાં બાગાયતના સ્નાતકોની નિમણૂંક અંગેની તથા બાગાયતના વિકાસ અંગેની કોઈ ચોકકસ નીતિ નહી હોવાથી અને બાગાયતનો વિકાસ બિનજાણકાર લોકોના હાથમાં હોવાથી તેનો જોઈએ તેટલો વિકાસ થયો નથી. તેથી બાગાયતના વિકાસ માટે આવશ્યક નીતિ ઘડવી જોઈએ તથા માનવબળનો સારો ઉપયોગ થવો જોઈએ.

(૨) વીણી પછીની માવજત માટે આવશ્યક માળખાની ઊણપ :

ફળો નાશવંત હોવાથી વીણી પછીની યોગ્ય વ્યવસ્થાનો અભાવે રાજયના ફળ ઉત્પાદનના અંદાજે ૨૫ થી ૩૦ ટકા માલ બગડી જાય છે જેને અટકાવવા માટે રાજય સરકાર તરફથી આંતરરાજય તથા આંતરદેશીય વેચાણ માટે વ્યવસ્થા ઊભી કરવી જોઈએ. આ માટેના માળખાની વ્યવસ્થા રાષ્ટ્રીય બાગાયત નિગમની મદદથી ઉપલબ્ધ કરવી જોઈએ અને રાજયમાં ફળોની ખેતીને પ્રોત્સાહન મળે તે માટે આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર માટે પેઢીઓ નકકી કરવી જોઈએ.

(૩) સારી ગુણવત્તાના રોપા-કલમોનો અભાવ :

હાલમાં પણ ઘણા સારા ફળપાકો જેવા કે જામફળ, લીંબુ, સીતાફળ, દાડમ, ફાલસા વગેરે જેમાં વાનસ્પતિક પ્રજનનની જાણકારી હોવા છતાં નર્સરીઓ દ્વારા રોપા બીજથી બનાવીને વિતરણ કરવામાં આવે છે. આવા રોપાઓમાં માતૃછોડના વારસાગત ગુણધર્મો જળવાતા નથી તથા ઉત્પાદનમાં વિવિધતા હોવાથી વેચાણમાં મુશ્કેલીઓ ઊભી થાય છે તો આ પ્રકારની પ્રથા બંધ થવી જોઈએ.

તદુપરાંત આંબા, ચીકુ જેવા ફળો જેમાં ભેટકલમથી છોડ તૈયાર કરવામાં આવે છે. તેમાં પણ મૂલકાંડમાં આનુવાંશિક ગુણધર્મો એકસરખા જળવાતા ન હોવાથી કલમી છોડમાં ભિન્નતા જોવા મળે છે. એ પણ પૂરતા પ્રમાણમાં મળતા નથી અને મોંઘા હોય છે, તો સસ્તામાં એ સારા છોડ મળી શકે તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવી જોઈએ. આ માટે ટિશ્યૂકલ્ચર પદ્ધતિથી રોપા બનાવવાની ટેકનોલોજી વિકસાવવી જોઈએ અથવા તો કલમ બનાવવા માટે મૂલકાંડને પ્રમાણબદ્ધ કરવા જરૂરી છે.

તાંત્રિકીના વહન માટેના માળખાની ખામી :

ફળપાકોની ખેતી એ અત્યંત બહોળો વિષય છે અને અનેક રીતે વૈજ્ઞાનિક સંશોધનની સાથે સંકળાયેલો રહે છે. જેથી નવી-નવી શોધખોળો જો સામાન્ય ખેડૂત પાસે ત્વરિત રીતે ન પહોંચી શકે તો ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિના લક્ષને આસાનીથી પહોંચી શકાતું નથી.

આ માટે વિસ્તરણ પદ્ધતિઓને અત્યંત આધુનિક બનાવવાની જરૂર છે. છેલ્લામાં છેલ્લી ફળપાક ઉછેરને લગતી વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓ નાનામાં નાના ખેડૂત સુધી પહોંચે તેવા માળખાનો હાલમાં અભાવ જણાય છે. એટલે આ ખામી દૂર કરવા પ્રત્યે વધુ લક્ષ કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. આ માટે બાગાયત ખાતાને ખૂબ જ કાર્યરત કરવું જોઈએ.

વેચાણ માટેની વ્યવસ્થાનો અભાવ :

ફળપાકની ખેતીમાં અનેક ખેડૂતો રસ દાખવતા થયા છે કારણ કે તેમાં વધુ નફાનો અવકાશ છે પરંતુ સાથે સાથે વેચાણ માટેની યોગ્ય વ્યવસ્થાઓ દરેક જગ્યાએ ઉપલબ્ધ નથી જેને લીધે આડતિયાઓ ફળપાકના વેચાણમાંથી સૌથી વધુ લાભ મેળવે છે અને ખેડૂતોને તેમના ઉત્પાદનનો પૂરેપૂરો લાભ મળતો નથી અને ઘણી વખત ખોટ પણ ભોગવવી પડે છે. ગુજરાતમાં ઘણી સહકારી મંડળીઓ છે જે ફળપાકોના ખરીદ-વેચાણમાં સક્રિય રીતે કાર્યરત છે.

જયાં આવી મંડળીઓ છે ત્યાં ખેડૂતોને પોતાના માલના વેચાણ અંગેની ચિંતા નથી પરંતુ મંડળીઓમાં પણ ઘણીવાર ખેડૂતોને પોષણક્ષમય ભાવ ઉપલબ્ધ થતા નથી. જો આ પરિસ્થિતિ લાંબો સમય ચાલે અને દરેક ફળપાક માટેના યોગ્ય પોષણક્ષમ ભાવ નકકી કરવામાં ન આવે તો હાલમાં ફળપાકોની ખેતીમાં જે રસ ખેડૂતો દાખવી રહ્યા છે તે વધુ લાંબો સમય ટકશે નહીં. આથી દરેક ફળાઉ પાકોના ભાવો દર વર્ષે સ્થળ, પરિસ્થિતિને અનુરૂપ નકકી થાય તે અત્યંત જરૂરી છે અને આથી તેનું તાત્કાલિક વેચાણ કરવું જરૂરી બને છે અને આ પરિસ્થિતિનો લાભ ઘણા વેપારી કે દલાલો ઉઠાવે છે અને ખરીદનારના સૌથી વધુ પૈસા આ વેચાણકારો મેળવી લે છે. જયારે ખરીદનારના ફકત ૩૫ ટકા જેટલા જ પૈસા ખેડૂત પાસે પહોંચે છે. વેચાણમાં મુખ્યત્વે સહકારી મંડળી, જાહેર હરાજી, ખેતપેદાશ વેચાણ સમિતિઓ, છૂટક વેપારીઓ, લણણી પછીના ઠેકેદાર-ઈજારદાર વગેરે દ્વારા ફળપાકોનું વેચાણ થાય છે. જેમાં સૌથી વધુ મહત્વ ખેડૂતો સહકારી મંડળીઓને આપે છે.

પરંતુ સહકારી મંડળીઓનો પણ વેચાણ કિંમત ઉપર કોઈ કાબૂ ન હોવાથી ખેડૂતોને ઘણીવાર આર્થિક નુકસાન ભોગવવું પડે છે. તેના કારણોમાં મુખ્યત્વે છેવટનાં વેચાણ કેન્દ્રમાં વેચાણ કિંમત ઉપર સહકારી મંડળીઓનો કોઈ કાબૂ ન હોવો, મંડળીઓ પાસે ફળ સંગ્રહ કરવાની સગવડોનો અભાવ, પરિરક્ષણ અને વિદેશમાં નિકાસ જેવી વૈકલ્પિક વ્યવસ્થાઓનો અભાવ વગેરે મુખ્ય છે.

આજ સુધીના અનુભવના આધારે જોવા મળેલ છે કે જો બજારમાં આવતા ફળોના ૨૦ ટકા જેટલી નિકાસ અથવા પરિરક્ષણ કરવામાં આવે તો બજાર કિંમત ઉપર ઘણો સારો કાબૂ રાખી શકાય છે તેથી આ માટેની સગવડો ઊભી કરવી અત્યંત જરૂરી છે.

તેજ દિમાગ માટે માતાનું હકારાત્મક વલણ જરૂરી

નવજાત શિશુના દિમાગનો માતાના વર્તન સાથે સંબંધ

બાળકો પ્રત્યે સહકારની ભાવનાથી દિમાગ શાર્પ બને છે
તાજેતરમાં કરવામાં આવેલા રસપ્રદ અભ્યાસનું તારણ

(મે.ન્યુ.સ.) પાલનપુર,તા.૭

નવજાત શિશુના તેજ દિમાગના માતાના વર્તન સાથે સંબંધ છે. હાલમાં જ માતા બનેલી મહિલાઓને ધ્યાન આપવાની ખાસ જરૂર છે. જાણવા મળ્યું છે કે, નવજાત શિશુ અને બાળકો પ્રત્યે હકારાત્મક સહકારની ભાવના બાળકાનો દિમાગને શાર્પ અથવા તો તેજ બનાવે છે. બાળકો પ્રત્યે હકારાત્મક સહકારની ભાવનાથી લાઈફમાં આ બાળકો ટેન્શનથી દૂર રહે છે. આ વાત એક અભ્યાસમાં જાણવા મળી છે. વોશિંગ્ટન યુનિવર્સિટીના સંશોધકો દ્વારા કરવામાં આવેલા અભ્યાસમાં જણાવા મળ્યું છે કે, જે મહિલાઓ પોતાના નવજાત બાળકો પ્રત્યે વધારે શિસ્તમાં રહે છે અને વધારે વ્હાલ બાળકોને કરે છે તે બાળકો વધારે તેજ દિમાગ વાળા રહે છે.

આવા બાળકોના દિમાગના હિપ્પોકેમ્પસ ક્ષેત્રમાં વધારે નર્વ કોષ બને છે. જેનાથી બાળકો હોંશિયાર બને છે. હિપ્પોકેમ્પસના સીધા સંબંધ યાદશક્તિ અને ભાવના ઉપર આધારિત હોય છે. માતાના વ્યવહારથી બાળકોના બ્રેઈનના કદમાં વધારો થાય છે કે, કેમ તે બાબત સાબિત થઈ શકી નથી. પરંતુ હકારાત્મક વ્યવહાર બ્રેઈનના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ હોય છે. સંશોધકોએ ૯૨ બાળકો પર પ્રીસ્કૂલથી લઈને ગ્રેડ સ્કૂલ સુધી અભ્યાસની પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવામાં આવી હતી.

સંશોધકોએ બાળકો સાથે માતાપિતાના સહકારના સ્તરની ચકાસણી કરવામાં આવી હતી. આમાં સાતથી ૧૩ વર્ષના બાળકોને લેવામાં આવ્યા હતા.

બાળકોના માતાપિતાને આ અભ્યાસ અંગે માહિતી આપવામાં આવી ન હતી. અભ્યાસમાં જાણવા મળ્યું કે, જે બાળકોમાં પહેલાથી જ ટેન્શનની સ્થિતિ હતી તે બાળકોની યાદશક્તિ ઓછી રહી છે.

આપનો આજનો દિવસ

તા.૮-૨-૨૦૧૨ બુધવાર

મેષ (અ,લ,ઈ) : મધ્યમ દિવસ, સામાજીક બાબતો શ્રેયકર રહે પણ આર્થિક બાબતો ખર્ચાળ, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
વૃષભ (બ,વ,ઉ) : ઉત્તમ દિવસ, આર્થિક લાભ મળે, સામાજીક બાબતો શ્રેયકર, મહિલાવર્ગને એકંદર શ્રેયકર દિવસ.
મિથુન (ક,છ,ઘ) : કનિષ્ઠ દિવસ, ભૂતકાળના રોકાણનું નુકશાન, સામાજીક બાબતો ખર્ચાળ, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
કર્ક (ડ,હ) : મધ્યમ દિવસ, સામાજીક બાબતોમાં કાળજી લો, આર્થિક બાબતો ખર્ચાળ રહે, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
સિંહ (મ,ટ) : કનિષ્ઠ દિવસ, આર્થિક સાહસ ટાળો, સામાજીક બાબતોની કાળજી લો, મહિલાવર્ગને વિવાદ ટાળવો.
કન્યા (પ,ઠ,ણ) : ઉત્તમ દિવસ, સામાજીક બાબતો અકળાવશે, આર્થિક બાબતો લાભકારી, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
તુલા (ર,ત) : મધ્યમ દિવસ, સામાજીક માન-પ્રતિષ્ઠા મળે, આર્થિક પાસું ખર્ચાળ, મહિલાવર્ગને યથાવત દિવસ.
વૃશ્ચિક (ન,ય) : ઉત્તમ દિવસ, સામાજીક બાબતો લાભકારી, આર્થિક બાબતો સાનુકુળ, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
ધન (ભ,ધ,ફ) : કનિષ્ઠ દિવસ, આર્થિક બાબતો પર નજર રાખો, સામાજીક બાબતોમાં શાંતિ સેવવી, મહિલાવર્ગને યથાવત દિવસ.
મકર (ખ,જ) : ઉત્તમ દિવસ, સામાજીક બાબતો શ્રેયકર રહે, આર્થિક લાભ, મહિલાવર્ગને શાંત દિવસ.
કુંભ (ગ,શ,સ) : કનિષ્ઠ દિવસ, મનને શાંત રાખો, કોઈ બિનજરૂરી વાદ વિવાદમાં પડવું નહીં, મહિલાવર્ગને મૌન ઉત્તમ.
મીન (દ,ચ,ઝ,થ) : ઉત્તમ દિવસ, કોઈ આકસ્મિક ધનલાભ મળે, સામાજીક સાનુકુળતા, મહિલાવર્ગને લાભકારી દિવસ.

સત્યનો સાગર

લેખક : સ્વામી સચ્ચિદાનંદ

હવે તો જાગીએ

નીચેના માણસો આમાંનું કશું નથી રાખતા. પણ એ જ મોટરકારથી એક ડ્રાઈવર, ગેરેજવાળો, ટાયરવાળો, હવા ભરવાવાળો, ધુલાઈ કરનારો, સીટ કવર કરનારો વગેરે અનેક લોકો પોષાવાના, જો મોટરકારનું કારખાનું બંધ કરી દેવામાં આવશે તો પેલા શ્રીમંતને એટલું સહન નહિ કરવું પડે જેટલું મોટરકારને વળગીને જીવનારા હજારો માણસોને સહન કરવું પડશે.

ભારતની આઝાદીના સમયે ત્રીસ કરોડની જનતામાં માત્ર પચીસ- ત્રીસ લાખ માણસો જ બંગલામાં રહેનારા હતા. આજે આ સંખ્યા પચીસથી ત્રીસ કરોડની થઈ ગઈ છે. અર્થાત્ હવે પચીસથી ત્રીસ કરોડની સંખ્યા ઉન્નત જીવનધોરણ જીવે છે. દિનપ્રતિદિન આ સંખ્યાને વધારવાની છે. તો જ નીચેના માણસોને વધુ ને વધુ રોજી ઉપલબ્ધ થઈ શકે. અર્થતંત્ર ઉપરથી શરૂ થઈ નીચેના માણસોને રોજીરોટી વગેરે આપે છે. જો અર્થતંત્રને નીચેથી શરૂ કરવામાં આવે તો સામ્યવાદીઓ જેવી કરુણ દશા થાય. સ્તર સુધારવો પડશે

ભારતમાં આજે પણ ઘણાં કારખાનાં કામ કરે છે તેમ છતાં તેનો પાકો માલ પરદેશમાં ખાસ સ્થાન મેળવી શકતો નથી. કારણ કે આપણા કારખાનામાં ઉત્તમ સ્તરનો માલ નથી બનાવતા. એમ્બેસેડર જેવી ગાડીઓને જ જોઈ લો. વર્ષોથી એની એ જ ખડખડતા. હવે બહુદેશીય કંપનીઓ આવશે એટલે પ્રત્યેક વસ્તુ ઉત્તમ સ્તરની બનશે. અહીંની જૂની કંપનીઓ જો પોતાના માલનો સ્તર નહિ સુધારે તો તેઓ ટકી શકવાની નથી. હવે તેમને પણ ફરજિયાત પોતાનો સ્તર સુધારવો જ પડશે. આથી જનતાને ઉત્તમ વસ્તુઓ મળવા લાગશે. હલકી, તકલાદી, વારંવાર બગડી જતી અને ત્રાસ આપતી વસ્તુઓ હવે બજારમાં ચાલી શકશે નહિ. ખરેખર તો ભારતમાં બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓના આવવાથી અહીંની જૂની કંપનીઓ તથા જાપાન, કોરિયા, જેવા વિકસિત દેશો વધુ ચિંતિત છે. આજે વિશ્વ બજાર ઉપર જાપાન, કોરિયા છવાઈ ગયાં છે. પણ જો ભારતમાં વિશ્વ કંપનીઓ સફળ થઈ તો અહીં મજૂરી સસ્તી હોવાથી ભારત વિશ્વ પર છવાવા લાગશે. જાપાન - કોરિયાને ચિંતા છે કે અમારા વ્યાપારમાંથી બહુ મોટો ભાગ ભારત પડાવી લેશે.

(ક્રમશઃ)

શ્રી સરસ્વતી મુક્તિધામ ટ્રસ્ટ, સિદ્ધપુર

ફોન : ૨૨૨૪૧૯, ૨૨૭૩૨૩, ૨૨૫૪૧૯

તા.૦૬-૦૨-૧૨ સોમવાર સાંજે ૩-૩૦ પછી આવેલ મૃતકની યાદી

સ્વ. મેવાડા અશોકકુમાર ત્રિભોવનદાસ, ઉં.વ. ૩૫, માહી, વડગામ
સ્વ. પંચાલ ચંપાબેન ગિરધરલાલ, ઉં.વ. ૮૧, ગઢ, પાલનપુર
સ્વ. પટેલ કાશીરામભાઈ રામદાસ, ઉં.વ. ૯૫, ચંદ્રાવતી, સિધ્ધપુર
સ્વ. સોલંકી ચતુરભાઈ મધાભાઈ, ઉં.વ. ૫૯, નવાવાસ, સિધ્ધપુર
સ્વ. રબારી તળજાભાઈ વાલજીભાઈ, ઉં.વ. ૮૫, ઊંઝા

તા.૦૭-૦૨-૧૨ મંગળવાર સાંજે ૩-૩૦ સુધી આવેલ મૃતકની યાદી

સ્વ. ચૌધરી પાનાભાઈ હેમરાજભાઈ, ઉં.વ. ૯૫, માધપુરા, વાવ
સ્વ. ઠાકોર ગલબાજી મોતીજી, ઉં.વ. ૮૧, વડુ, વિસનગર
સ્વ. ઠાકોર ભલાજી ભવાનજી, ઉં.વ. ૫૫, ગોઠવા, વિસનગર
સ્વ. પટેલ પાલીબેન ઈશ્વરભાઈ, ઉં.વ. ૮૦, ત્રાંસવાડ, વડનગર
સ્વ. પટેલ મીરાતબેન માણીલાલ, ઉં.વ. ૮૫, ઊંઝા
સ્વ. પટેલ પ્રકાશચંદ્ર અંબાલાલ, ઉં.વ. ૪૮, પાટણ
સ્વ. ઠાકોર ઈજુબેન નેનાજી, ઉં.વ. ૭૦, હસનપુર, વિસનગર
સ્વ. રાજપુત માણીબા પથુજી, ઉં.વ. ૮૫, વાગડોદ, પાટણ

બ્લડ પ્રેશર ઘટાડવામાં બ્લેક ટી ખૂબ ઉપયોગી

(મે.ન્યુ.સ.) પાલનપુર,તા.૭

તાજેતરમાં જ કરવામાં આવેલા નવા ઓસ્ટ્રેલિયન અભ્યાસમાં જાણવા મળ્યું છે કે દિવસ દરમિયાન બ્લેક ટી પીનાર લોકોને ઘણા ફાયદા થાય છે. તેમના બ્લડપ્રેશરને આંશિક રીતે ઘટાડવામાં બ્લેક ટી ઉપયોગી સાબિત થાય છે. નવા અભ્યાસમાં જાણવા મળ્યું છે કે બ્લેક ટીની મજા માણતા લોકોને આરોગ્યની દૃષ્ટિએ પણ ફાયદા થાય છે. અલબત્ત અભ્યાસમાં ચોક્કસ ઘટકોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી. સંશોધકોએ કહ્યું છે કે બ્લડપ્રેશરમાં બ્લેક ટી ઘટાડો કરે છે. સંશોધકોએ ભૂતકાળમાં કરવામાં આવેલા અભ્યાસને પણ તારણ નક્કી કરતી વેળા ધ્યાનમાં લીધા હતા. ચા જેવા પ્લાન્ટમાં રહેલા તત્વો હાર્ટના આરોગ્ય માટે પણ ઉપયોગી હોવાનું જાણવા મળ્યું છે.

યુનિવર્સિટી ઓફ વેસ્ટર્ન ઓસ્ટ્રેલિયાના સંશોધકોના નેતૃત્વમાં એક ટીમે અભ્યાસ બાદ જણાવ્યું છે કે વ્યક્તિગતો માટે તારણો આદર્શ છે. આર્ચિવ ઓફ ઈન્ટરનલ મેડીસીનમાં પ્રકાશિત થયેલા અભ્યાસમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અભ્યાસ કરતી વેળા ૯૫થી વધુ ઓસ્ટ્રેલિયનોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા. સામાન્ય બ્લડપ્રેશર ધરાવતા લોકો અને વધુ બ્લડપ્રેશર ધરાવતા લોકોને અભ્યાસ હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા હતા. એ ગ્રૂપને બ્લેક ટી અને અન્ય ગ્રૂપને સરેરાશ ટેસ્ટ સાથે ચા આપવામાં આવી હતી. અભ્યાસની શરૂઆત કરતા પહેલાં બ્લડપ્રેશરની ચકાસણી કરી લેવામાં આવી હતી. ચકાસણી કરવામાં આવ્યા બાદ બે ગ્રૂપના લોકોને વિભાજિત કરી લેવામાં આવ્યા હતા. ૧૨૦/૮૦ એમએમ એચજીથી ઓછા બ્લડપ્રેશર રિડીંગને સામાન્ય તરીકે ગણવામાં આવે છે જયારે હાઈ બ્લડપ્રેશર રિડીંગ ૪૦/૯૦ અથવા તો તેનાથી ઉપરનું ગણવામાં આવે છે.

ધી મેસેજમાં પ્રસિધ્ધ થતાં સમાચારોની પસંદગી માટે માલિક, મુદ્રક, પ્રકાશક જવાબદાર રહેશે